

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia stycznia 2010 r.

**Pani
Ewa Kuchta
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Krośnie**

LRZ-410-24-02/2009
P/09/025

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.) zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała gospodarowanie środkami publicznymi przez Urząd Skarbowy w Krośnie w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Naczelnik niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie środkami publicznymi w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2009 r. przez Urząd Skarbowy w Krośnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie spowodowały negatywnych następstw dla budżetu państwa.

W kontroli ustalono, iż księgi rachunkowe w Urzędzie prowadzone były komputerowo. Urząd posiadał dokumentację opisującą stosowane zasady rachunkowości, które były zgodne z wymogami art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Zapisy w prowadzonych dziennikach były

dokonywane w porządku chronologicznym, zgodnie z przepisami art. 24 cyt. ustawy *o rachunkowości*. Dane, zawarte w ewidencji księgowej, odzwierciedlały rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, zaś informacje w nich ujęte uwidocznione zostały w sprawozdaniach Rb – 23, Rb – 24, Rb – 27, Rb – 28, Rb – N i Rb – Z, sporządzanych za wymagane okresy sprawozdawcze i przedkładanych terminowo do dysponenta środków budżetowych wyższego stopnia.

W kontroli ustalono, że Urząd korzystał z „Programu finansowo – księgowego – wersja 4.0/2009” wchodzącego w skład pakietu programów komputerowych: Referat Ogólny, Płace, FK (KPMF), autorstwa p. Piotra Zielonki. Program ten dopuszcza pominięcie w zapisie numeru oraz daty dowodu. Niewskazanie kwoty operacji powoduje, że system przypisuje jej kwotę 0 zł. Ponadto ustalono, iż program ten: dopuszcza wprowadzenie przyszłej (w stosunku do daty systemowej) daty operacji gospodarczej oraz daty dowodu nie informując o tym, że wprowadzono przyszłą datę, nie ostrzega o naruszeniu sekwencji dat, nie pozwala na zatwierdzanie na bieżąco zapisów księgowych (w trakcie miesiąca). Zapisy księgowe są zatwierdzane zbiorczo przy zamykaniu miesiąca, ponieważ system nie umożliwia bieżącego zatwierdzania pojedynczych zapisów księgowych, jak też nie wymusza zamykania miesięcy.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wskazane wady programu mogą spowodować, iż księgi rachunkowe nie będą spełniać wymogów rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności, wynikających z art. 24 ust. 1 cyt. ustawy *o rachunkowości*.

W kontroli dokonano przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych i szczegółowo zbadano: za 2008 r. - 446 dokumentów księgowych o łącznej wartości 912.617,30 zł, za III kwartały 2009 r. - 319 dokumentów księgowych o wartości 536.740,30 zł, zaksięgowanych na koncie 201 – *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*. Dokonano również badania zgodności i wiarygodności ksiąg rachunkowych na podstawie wylosowanej próby dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych. Dla 2008 r. próba ta obejmowała 60 dowodów o wartości 556.393,54 zł, a dla III kwartałów 2009 r. – 57 dowodów na kwotę 363.834,89 zł.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie wyników badania ww. dokumentów księgowych, ocenia pozytywnie bez zastrzeżeń poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że inwentaryzacje składników majątkowych zostały przeprowadzone i rozliczone zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 cyt. ustawy *o rachunkowości*.

W kontroli ustalono, iż w 2008 r. w Urzędzie dokonano spisu z natury składników majątkowych, obejmującego inwentaryzację w drodze: spisu z natury środków pieniężnych,

czeków gotówkowych, kwitariuszy przychodowych i mandatów karnych, materiałów biurowych objętych ewidencją ilościową, uzgodnienia sald i weryfikacji. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych, a zespoły spisowe prowadziły wymaganą dokumentację.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż planowanie budżetu przez Urząd na 2008 r. następowało w trybie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2008 r.* (Dz. U. Nr 94, poz. 628), natomiast planowanie budżetu na 2009 r. następowało w trybie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2009 r.* (Dz. U. Nr 87, poz. 537).

W kontroli ustalono, iż plan finansowy wydatków w 2008 r. w rozdziale 75009 – *Urzędy skarbowe* - wyniósł 6.292 tys. zł, co stanowiło 94,3% projektu planu finansowego na 2008 r. (6.670 tys. zł). Plan finansowy na 2009 r. w rozdziale 75009 – *Urzędy skarbowe* wynosił 6.816 tys. zł, co stanowiło 95,5% projektu planu finansowego na 2009 r. (7.136 tys. zł). Kwoty wydatków przyjęte do projektów planu były wynikiem – określonych przez dysponenta wyższego stopnia – limitów wydatków na wydatki związane z wynagrodzeniem i pochodnymi od wynagrodzeń oraz na pozostałe wydatki bieżące.

W kontroli ustalono, że zrealizowane przez Urząd wydatki w 2008 r. wynosiły łącznie 7.505 tys. zł i dotyczyły rozdziałów: 75009 - *Urzędy Skarbowe*, w którym wynosiły 6.997 tys. zł, tj. 93,2% ogółem, 75095 - *Pozostała działalność*, w którym wynosiły 100 tys. zł, tj. 1,3% ogółem oraz 75647 - *Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności*, w którym wynosiły 408 tys. zł, tj. 5,4% ogółem. W porównaniu do 2007 r. wydatki ogółem były wyższe o 869 tys. zł, tj. 13,1% w stosunku do ustawy budżetowej na 2008 r. były wyższe o 825 tys. zł, tj. 12,4%, a w stosunku do planu po zmianach były niższe o 56 tys. zł, tj. 0,7%.

Wydatki wykonane przez Urząd w okresie trzech kwartałów 2009 r. wynosiły 5.186 tys. zł i dotyczyły rozdziałów: 75009 - *Urzędy Skarbowe*, w którym wynosiły 4.989 tys. zł, tj. 96,2% ogółem, 75647 - *Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych*, w którym wynosiły 197 tys. zł, tj. 3,8% ogółem.

Wydatki majątkowe w badanym okresie realizowane były zgodnie z planem, a zamówienia publiczne poprzedzające te wydatki udzielane były według przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków budżetowych.

W kontroli ustalono, że niewymagalne zobowiązania Urzędu na koniec 2008 r. wyniosły 563 tys. zł i w porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 110 tys. zł, tj. o 24,3%. Na koniec trzeciego kwartału 2009 r. zobowiązania niewymagalne wyniosły 173 tys. zł. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż Urząd posiadał nieruchomości własne o powierzchni całkowitej 2.157 m². Powierzchnia biurowa tych nieruchomości liczyła 811,25 m², a koszty eksploatacyjne średniomiesięcznie w 2008 r. wyniosły 18,4 tys. zł. Koszty te w okresie trzech kwartałów 2009 r. wzrosły w porównaniu do 2008 r. do 21,3 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w Urzędzie w okresie objętym kontrolą nie przekroczono limitu zatrudnienia określonego w ustawach budżetowych oraz planach wydatków na wynagrodzenia.

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie w 2008 r. wynosiło 113 etatów i w stosunku do 2007 r. było niższe o 2 etaty, tj. o 1,8% oraz niższe w stosunku do planu o 3,5 etatu, tj. o 3%. Przeciętne zatrudnienie w okresie trzech kwartałów 2009 r. wynosiło 114 etatów i w stosunku do 2008 r. było wyższe o 1 etat (0,9%) oraz niższe w porównaniu do planu o 2,5 etatu (2,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2008 r. wynosiło 4.140 zł i było wyższe od osiągniętego w 2007 r. o 641 zł, tj. o 18,3%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za trzy kwartały 2009 r. wynosiło 4.057 zł i było niższe od osiągniętego w 2008 r. o 83 zł (2%). Przy wypłacie wynagrodzeń przestrzegano obowiązku pobrania, odprowadzenia i opłacenia świadczeń i składek na Fundusz Pracy, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W kontroli ustalono, że w 2008 i 2009 roku Urząd odprowadził na rachunek dochodów budżetu państwa, odpowiednio 153 tys. zł i 27 tys. zł jako nadwyżkę dochodów własnych uzyskanych z opłat za czynności egzekucyjne wymienione w art. 22 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Katalog źródeł dochodów własnych, objętych obowiązkiem odprowadzenia do budżetu państwa nadwyżki środków, określony został w art. 22 ust. 8 cyt. ustawy o *finansach publicznych*. W katalogu tym nie przewidziano wpłat nadwyżki od dochodów uzyskanych z opłat za czynności egzekucyjne, jednakże w ustawie budżetowej na rok 2008 i 2009 – w części 19 *Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe* – przewidziane zostały dochody budżetu państwa z tego tytułu. Na podstawie informacji przekazanej przez Ministerstwo Finansów, Dyrektor Izby Skarbowej, w celu zapewnienia zgodności kwot dochodów z ustawą budżetową, ujął te dochody w planie finansowym Urzędu, a tym samym zobowiązał Naczelnika do ich realizacji.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Urząd został zobowiązany do wykonywania planów, określonych przez Izbę Skarbową i wynikających z ustawy budżetowej, pomimo że nie istniał tytuł prawny do ich realizacji. Jednakże, przekazanie nienależnych środków na rachunek dochodów budżetu państwa, stanowi przekroczenie upoważnienia do dokonywania wydatków z rachunku dochodów własnych, wynikającego z art. 22 ust. 6 ustawy *o finansach publicznych* i stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, określone w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów* (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 ze zm.). Poza tym Naczelnik – przyjmując plan finansowy na 2008 i 2009 rok – nie skorzystał z uprawnień, określonych w art. 29 cyt. ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* i nie zgłosił zastrzeżeń, do zasadności i wysokości planowanej nadwyżki dochodów własnych. Plany te przyjęto do realizacji i dokonano odpowiedniej wpłaty.

Przedstawiając Pani Naczelnik powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o

- rozważenie podjęcia działań w celu usunięcia wskazanych wad w programie finansowo-księgowym, dla zapewnienia spełniania przez księgi rachunkowe wymogów: rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności, wynikających z art. 24 ust. 1 cyt. ustawy *o rachunkowości*.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Naczelnik prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Naczelnik, w terminie 14 dni, od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.